

1. NODĀLA

NEKAD NAV PAR VĒLU

1. Lasi, izvēlies un ieraksti katrai rindkopai atbilstošu virsrakstu!

- Lauki sniedz mieru
- Mīlestība pret dzimteni
- Lauki ļauj iepazīt cilvēka personību
- Laukos ir nesteidzīgs dzīves ritms
- Lauki ir neatkarība

PĀRCELTIES NO PILSĒTAS UZ LAUKIEM

A

Anna Bergmane savu sapni ir piepildījusi. Pirms četriem gadiem viņa kopā ar ģimeni nolēma pamest Rīgu un pārceļties uz dzīvi laukos, lai tuvāk iepazītu dabu un caur to arī sevi. Laukos katru dienu jāmācās tikt galā ar ikdienišķām problēmām. Tā ir iespēja ieskatīties acīs savām bailēm un katru dienu par sevi uzzināt kaut ko jaunu.

B

Rīdziniece Diāna nolēma pārceļties uz laukiem, tāpēc ka tur ir svaigāks gaiss un mazāk cilvēku, mazāk trokšņu, mazāk uztraukumu, arī mazāki izdevumi. Laukos Diāna var nodarboties ar to, ar ko vēlas.

C

Madara un Kārlis izvēlējās pamest galvaspilsētu, jo Rīgā pietrūka brīvības sajūtas. Madara stāsta: "Šeit tu veries apkārt, tev ir mežs, plava – plašums un neviena kaimiņa, un ir svaigais gaiss, pēc kā mēs arī ilgojāmies." Bijušajiem rīdziniekiem vairs neesot pieticis ar velosipēdu izbraucieniem uz Mežaparku vai Jūrmalu. Arī darbs nav sagādājis gandarījumu. Madara tagad laukos modelē un šuj ādas somas, bet Kārlis no māla veido traukus. Abi gribējuši strādāt sev.

D

Martai patīk dzīve laukos, tāpēc ka te viss notiek lēnām. Tas ļauj izvairīties no kļūdām. Kaut ko izdari, pavēro, kā tas darbojas, saproti, kas nav labi, un vari paspēt kļūdu novērst. Ľoti negribētos iekļūt tajā ritenī, kad tu sāc salīdzināt sevi ar citiem: kāds kaimiņam dārzs, kādu darbu šodien izdarījis, ko es neesmu paspējusi? Martai patīk, ka blakus nav kaimiņu, ar kuriem sacensties.

E

Pēc astoņu gadu prombūtnes Norvēģijā Zane un Artis atkal par savām mājām sauc Latviju. Par dzīvesvietu viņi izvēlējušies laukus – nelielu pagastu pie Skrundas. Te abi netikai darbojas savā uzņēmumā, bet arī aktīvi iesaistījušies kultūras dzīvē, vadot vidējās paaudzes deju kolektīvu. Viņi ir vienoti: "Mēs mīlam Latviju un darījam to arī Norvēģijā."

<https://nra.lv/ka-but-laimigai/333749-pamest-rigu-lai-laukos-klutu-par-cilveku.htm>

<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/rima-klust-tuksaka-plasums-un-daba-vilina-parcelties-uz-laukiem.a297733/>

<https://www.santa.lv/raksts/ieva/dzivesveids/ex-ridziniece-marta-zandersone-visiem-vajag-laukus-27550/>

LAŠĀNA

2. Atzīmē pareizo atbildi!

JĀTIC SEV!

Jebkuras pārmaiņas cilvēka dzīvē var radīt stresu. Lai mainītu profesiju, jābūt īpaši drosmīgam. Galvenais iemesls, kāpēc daudzi cilvēki strādā darbu, kas viņiem nemaz nepatīk, ir bailes no finansiālām problēmām. Labs pārmaiņu sākums var būt tad, kad kolēgi un darba vide, kurā cilvēks strādā, vairs nesniedz pozitīvas emocijas.

Piemēram, 35 gadus vecais Andris mainīja darbu būvinženiera profesijā pret darbu programmēšanas nozarē. Ģimene ieteica mācīties Andrim par būvinženieri, jo radiem piederēja firma, kurā Andri uzreiz pēc augstskolas absolvēšanas gaidīja darbs – alga un stabilitāte bija garantēta. Bet jau augstskolā Andris saprata, ka šī profesija nav viņa, tomēr studijas ar lielu piespiešanos pabeidza. Kad Andris sāka strādāt, viņš saprata, ka nespēj būt priecīgs, viņš maz smaidīja un bija depresīvs. Tāpēc beidzot Andris pieņēma lēmumu aiziet no darba un iestājās programmēšanas kursos. Viņš atrada prakses vietu un pēc prakses beigām atrada arī stabilu darbu, kurā drīz būs nostrādāts jau gads.

Viņš ir atklāts – bez ģimenes atbalsta to nebūtu paveicis. Andris stāsta: "Daži ģimenes locekļi šaubījās par manu izvēli, daži bija priecīgi, ka spēju sevi izaicināt un nestāvu

uz vietas. Lielākais atbalsts bija sieva, kura neļāva man padoties pat tad, kad gribēju. Saprotams, ka mainīt profesiju uz pilnīgi citu ir bailīgi. Sākumā atalgojums noteikti nebūs tik liels, ir no jauna jāmācās un jāpierāda sevi. Taču, ja man kāds prasītu padomu, es teiku – ja vien nejūties laimīgs tur, kur esi, ja tici tam, ka vari vairāk, – dari! Ir jāieklausās sevī. Tagad uz darbu eju ar prieku.”

Mūsdienās pārmaiņas darba tirgū notiek nepārtraukti, arī tehnoloģijas attīstās strauji. Tas nozīmē, ka iedzīvotājiem būs jāspēj pielāgoties un mainīt kvalifikāciju uz citu profesiju pat vairākas reizes dzīves laikā.

<https://www.la.lv/jauns-gads-jauna-dzive-cetri-stasti-par-liktenigo-soli-nezinamaja>

1.	Pārmaiņas var veicināt...	stresu. bailes no jauna darba. drosmi.
2.	Andris izmācījās par būvinženieri, jo...	zināja, ka būs darbs. ģimene ierosināja to darīt. šajā profesijā var saņemt labu algu.
3.	Studiju laikā Andris...	iemīlēja būvinženiera profesiju. pret savu gribu absolvēja augstskolu. saprata, ka viņam patīk strādāt.
4.	Pēc kāda laika Andris nolēma...	mainīt nodarbošanos. apmeklēt kursus, lai palīdzētu augt uzņēmumam, kurā strādāja. iziet praksi.
5.	Andris pēc profesijas maiņas uz darbu iet priecīgs, jo...	nepaklausīja sievai. noticēja sev. labi pelna.
6.	Mūsdienās cilvēkiem arvien biežāk būs jāmaina profesija, jo...	cilvēki klūs drosmīgāki. dzīve attīstās straujāk. būs jāapgūst tehnoloģijas.

3. Ieraksti trūkstošā teksta fragmenta burtu!

- A Noteikti iestatiet paziņojumus, lai jūs saņemtu informāciju par jaunākajām vakancēm.
- B Izveidojiet saistošu CV!
- C Varat sagatavot arī vairākus jautājumus, ko uzdot darba devējam.
- D Tādēļ netērējiet laiku, piesakoties uz darba vakancēm, kas jūs interesē daļēji vai neinteresē vispār.
- E Sociālie tīkli lieliski parāda darba devējam jūsu intereses un prasmes.
- F Protams, svarīgi ir pieteikumu uzrakstīt labā latviešu valodā.

DARBA MEKLĒTĀJA ABC

Darba meklēšana ir ļoti sarežģīts process. Tajā jāiegulda laiks un darbs, daudzos gadījumos tas var aizņemt pat vairākus mēnešus. Laiks vienmēr ir vērtība, arī tad, kad meklējat darbu. Meklējiet tādas darba vakances, kas atbilst jūsu vēlmēm un vajadzībām.

Lai paātrinātu procesu, meklēšanas vietnēs varat iestatīt konkrētus kritērijus. Atlasiet divus līdz trīs uzņēmumus, kuros gribētu strādāt. Tas viss ietaupīs jūsu laiku, jo nebūs nepieciešams katru dienu pārskatīt vienu un to pašu vakanču sarakstu. Jo rūpīgāk meklēsiet, jo lielāka iespēja, ka darba atrašana prasīs mazāk laika!

Cilvēks, kurš pieņems jūs darbā, iespējams, pieteikumam veltīs vien 5–7 sekundes, tādēļ tam jābūt saistošam. Pieteikuma vēstule, CV un motivācijas vēstule veido pamatīgu teksta apjomu, tādēļ pirms tam rūpīgi jāapdomā, kādu informāciju tajos iekļaut. Nēmiet vērā – katram amatam, uz kuru piesakāties, ieteicams rakstīt citādu pieteikumu.

Kad meklējat darbu, apdomājiet, vai saturs, ko esat ievietojis un ar ko dalāties sociālajos tīklos, ir atbilstošs.

Kad saņemsiet uzaicinājumu ierasties uz darba interviju, esiet vienkāršs! Esiet tāds, kāds esat – darba devējs nevēlas dzirdēt jau iepriekš rūpīgi sagatavotas atbildes. Protams, intervijas gaitā nav obligāti jāuzzdod visi sagatavotie jautājumi. Jo rūpīgāk gatavosieties, jo vairāk zināsiet. Tādējādi pastāv lielāka iespēja, ka spēsiet pierādīt savu atbilstību konkrētajam amatam un veiksmīgi sasniegt karjeras kāpņu virsotni.

<https://www.creamcredit.lv/blog/darba-meklesana-ka-meklet-un-atrast-darbu-atri>

4. Klausies telefona sarunu un atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Gusts aicina Lieni braukt ekskursijā.		
2.	Liene dosies uz Kurzemi kopā ar Gustu.		
3.	Kuldīgā Liene pavadīja divas dienas.		
4.	Alsungā var pastaigāties pa dabas taku.		
5.	Pie Saldus baznīcas var apskatīt bronzas skulptūras, ko veidojis Janis Rozentāls.		
6.	Pēc Lienes stāstītā Gusts plāno palikt mājās.		

5. Klausies un ieraksti atbilstošo informāciju!

	Apgalvojums	Skaitlis
1.	Vairas Vīķes-Freibergas dzimšanas dienas datums.	
2.	Ģimenes ierašanās Kanādā.	
3.	Doktora grāds eksperimentālajā psiholoģijā.	
4.	Publicēto grāmatu skaits par latviešu tautas dziesmām.	
5.	Vairas Vīķes-Freibergas ievēlēšana par Valsts prezidenti.	
6.	Publicēto biogrāfisko grāmatu skaits par Valsts prezidenti.	

6. Klausies tekstu un izvēlies atbilstošo vārdu!

1. Aptaujājot darba devējus, katru gadu nosaka populārākās un pieprasītākās **specialitātes** / **nodarbošanās** / **profesijas**.
2. Vairākus gadus pēc kārtas viena no pieprasītākajām ir **datora** / **programmētāja** / **komunikācijas speciālista** profesija.
3. Latvijā ir grūti **atklāt** / **atrapst** / **ataicināt** labus grāmatvežus un mārketinga speciālistus.
4. Inženieri projektē **mājas** / **ēkas** / **būves**, tiltus un ceļus.
5. Preču un pakalpojumu pirkšanu un **atdošanu** / **pārdošanu** / **izdošanu** nodrošina pārdevēji.
6. Arvien **biezāk** / **biežāk** / **bieži** par profesijas maiņu domā skolotāji un medmāsas.
7. Jāatzīmē, ka **pastāvīgs** / **stabils** / **labilis** darbs vienmēr būs pavāriem.

7. Ieraksti iekavās doto vārdu atbilstošā formā!

1. Pēc skolas beigšanas Raitis (apgūt) žurnālista profesiju.
2. Pirms vairākiem gadiem Zane (iegūt) labu izglītību Londonā.
3. Mēs iepazināmies vasaras nometnē un (klūt) par labiem draugiem.
4. Sākumā es gribēju studēt vēsturi, bet pēc tam pārdomāju un (iegūt) maģistra grādu uzņēmējdarbībā.
5. Jau rīt mēs (apgūt) jaunas prasmes programmēšanā.
6. Kad es būšu liela, es (klūt) par labu ārsti.
7. Viņš katru dienu lasa avīzes un (iegūt) plašu informāciju par notikumiem pasaulei.
8. Ilze 45 gadu vecumā mainīja savu dzīvi un (klūt) par karjeras konsultanti.

8. Ieraksti atbilstošās teikuma daļas burtu!

1.	AUTOVADĪTĀJS apstājās pirms ceļu krustojuma, ...	A ...lai pabrīdinātu viņu, ka kavēšu.
2.	ES mainīju darbu, ...	B ...tāpēc ka viņa bija slimis.
3.	JO es vairāk strādāju, ...	C ...lai pierādītu sev, ka esmu drosmīgs.
4.	ES piezvanīju kolēģei, ...	D ...jo vairāk varu izdarīt.
5.	ANNA neieradās uz darba interviju, ...	E ... jo viņam tas patīk.
6.	EDGARS uz darbu iet ar prieku, ...	F ...tāpēc ka luksoforā iedegās sarkanā gaismā.

9. Ieraksti atbilstošo vārdu!

braukt, pabrauc, atbrauca, izbrauc, uzbrauks, iebrauksim, pabrauca

1. Šorīt tramvajs desmit minūtes vēlāk.
 2. Agnis iesēžas mašīnā un no pagalma.
 3. Tava mašīna ir priekšā vārtiem, lūdzu, mazliet uz priekšu.
 4. Viņš garām savai darbavietai.
 5. Instruktors lika līdz ielas galam un tad pagriezties pa labi.
 6. Rīt mēs apciemot vecmāmiņu.
 7. Vispirms viņš stāvajā kalnā un tad laidīsies no kalna lejup.

10. Izvēlies atbilstošu vārdu!

1. Pagājušajā gadā Kalniņu ģimene nolēma **pārcelties** / **atgriezties** Latvijā.
 2. Es vēlos **mainīt** / **mainīties** savu mašīnu pret jaunu.
 3. Vai cilvēki kādreiz spēs **mainīt** / **mainīties** un klūt labāki?
 4. Jānis grib **pārcelties** / **atgriezties** uz Latviju, jo vēlas studēt Latvijas Universitātē.
 5. Nākamajā vasarā mans darba birojs gatavojas **pārcelties** / **atgriezties** uz jaunām telpām.
 6. Agrāk es domāju, ka **mainīt** / **mainīties** darbu ir viegli.
 7. Es savai draudzenei piedāvāju **mainīties** / **mainīt** vietām.
 8. Mans lielākais sapnis ir **pārcelties** / **atgriezties** mājās.